MARKARÅDET

Vår referanse	Markasekretariat	Vår dato
2023/21512	Kristin Lugg	

Protokoll

Tid: 17.11.2025 klokken 12.00 – 15.00
Sted: Holberg Terrasse, Stensberggata 27, Oslo

Stemmeberettigede til stede: 14

Instans	Navn	Rolle
Nannestad, Gjerdrum, Nittedal, Lørenskog og Rælingen	Rune Winum	Leder
Oslo og Omland Friluftsråd	Hans-Petter Aas	Nestleder
Nordre Follo og Enebakk	Cecilie Pind	Medlem
Ringerike, Lier og Hole	Syver Leivestad	Medlem
Jevnaker og Lunner	Morten Lafton	Medlem
Naturvernforbundet i Oslo og Akershus	Rita Gundersen	Medlem
Den Norske Turistforening Oslo og Omegn	Henning Hoff Wikborg	Medlem
Skiforeningen	Håvard S. Abrahamsen	Medlem
Viken Idrettskrets	Ingunn Hensel	Medlem
Norges Skogeierforbund	Helge Lindstad	Medlem
Norskog	Carl Gustav Rye-Florentz	Varamedlem
Norges Bondelag	Eline Stokstad Oserud	Varamedlem
Representant for velforeningene	Tore Faller	Medlem
Interessegruppe for hytteeiere i Marka	Torgny Hasås	Medlem

Forfall: Norske Jeger- og fiskeforbund, Oslo kommune, Asker og Bærum, Oslo Idrettskrets

Observatører: Naturvernforbundet i Oslo og Akershus: Håkon Eide Gundersen
Interessegruppe for hytteeiere i Marka: Ingerid Helseth
Oslo kommune: Gro Koppen

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus: Helge Nordby, Ellen Nitter-Hauge, Idunn Flood
Regionalt landbrukskontor: Knut Samseth

Referent: Kristin Lugg
Møteleder: Rune Winum

Sak 1/9 Velkommen og opprop

Sak 2/9 Godkjenning av protokoll fra møte 18.6.2025

Vedtak:

Protokollen fra 18.6.2025 ble godkjent.

Innlegg/kommentarer:

Vedlegg:

Protokollen fra møtet 18.6.2025 (vedlegg 1)

Sak 3/9 Revidert markalov – Markarådets spørretime

Klima- og miljødepartementet ved Ernst Inge Espeland svarte på Markarådets spørsmål knyttet til revidert markalov. Spørsmål ble sendt inn i forkant av møtet.

Innlegg/kommentarer:
OOF
Oslo kommune v/Gro Koppen la frem spørsmålene
Naturvernforbundet
Jevnaker og Lunner
Nordre Follo
Interessegruppe for hytteeiere i Marka

Vedlegg:

Spørsmål som ble sendt inn i forkant av møtet med tilhørende svar (vedlegg 2)

Sak 4/9 Dammyrveien i Lørenskog kommune status/redegjørelse fra Statsforvalteren

Sivilombudet gjør for tiden undersøkelser. De har fått svar fra Kommunal- og distriktsdepartementet og Landbruks- og matdepartementet på noen overordnede rettslige

spørsmål av betydning for saken. På bakgrunn av departementenes svar har de funnet grunn til å undersøke saken nærmere med Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus.

Ellen Nitter-Hauge redegjorde for hvilke spørsmål sivilombudet har stilt og hvordan Statsforvalteren har svart på dette.

Hva skjer videre
Sivilombudet vil normalt gi uttrykk for sin mening om saken i form av en uttalelse. En slik uttalelse kan ende som en konklusjon om at Sivilombudet ber forvaltningsorganet om å rette feil eller behandle saken på nytt. Sivilombudet kan ikke selv omgjøre avgjørelser eller pålegge forvaltningen å gjøre noe, men som regel retter forvaltningen seg etter ombudets uttalelser. Den videre oppfølgingen av saken vil normalt skje hos forvaltningsorganet som avgjorde den innklagde saken.

Innlegg/kommentarer:

Naturvernforbundet

OOF

Vedlegg:

Presentasjon fra Statsforvalteren (vedlegg 3)

Sak 5/9 Generell info og noen eksempler på praksis/regler/rutiner for skogsdrift innenfor Marka v/ Statsforvalteren og Regionkontor landbruk

Helge Nordby fra Statsforvalterens landbruksavdeling presenterte generelt om lovverk, søknadsprosess, kunnskapsgrunnlaget, kart, flybilder, vern/restriksjoner og kommunens/Statsforvalterens muligheter til å gi føringer.

Knut Samseth fra Regionkontor landbruk presenterte hvordan saker om hogst behandles av det kommunale landbrukskontoret. Om digitale søknadsprosesser, systemet ØKS, uthenting av skograpporter, innhenting av meropplysninger av saksbehandler, hente inn dispensasjonsvedtak i landskapsvernområder, kunngjøring av vedtak. Regionkontoret har også et treårig prosjekt om lukka hogstformer og fleraldret skog.

Innlegg/kommentarer:

Norskog

Naturvernforbundet

OOF

Skogeierforbundet

Vedlegg:

Presentasjonene fra Statsforvalteren og Knut Stamseth (vedlegg 4 og 5)

Sak 6/9 Gyrihaugen i Ringerike kommune - orientering

I etterkant av forrige Markarådsmøte ble det sendt en uttalelse fra Markarådet til Ringerike kommune.

Vår uttalelse sluttet med en oppfordring om at en plan for arbeidet med beskrivelse av konkrete tiltak må sendes på høring til Markarådet. Vi har ikke mottatt en slik plan. Vi har kontaktet kommunen for en redegjørelse om status:

Kommunen har oversendt følgende skriftlige statusmelding til Markarådet:

> Det har vært avholdt flere interne møter, og vi er i løpende dialog med Forsvarsbygg. Vi håper på å få saken klar til en politisk prinsippavklaring innen kort, slik at vi har noen rammer for hva kommunen mener bør skje med både veien og toppen. En slik prinsippavklaring vil også kunne gi kommunen et tydeligere grunnlag for å vurdere hvordan en konkret søknadsprosess vil se ut.
>
> Vi er kjent med at det finnes ulike synspunkter i saken, og ser det derfor som aktuelt å sende saken på høring til relevante instanser og berørte parter i etterkant av avklaringen.
>
> Når det gjelder området på toppen, vil alle nye tiltak, herunder oppfylling av eksisterendeterrenginngrep, være søknadspliktige etter plan- og bygningsloven, og samtidig kreve dispensasjon etter markaloven.

Sak 7/9 Møtegodtgjørelse

Det gis kun møtegodtgjørelse for medlemmer og varamedlemmer som deltar i Markarådet gjennom et ulønnet verv. For møte 17.11.2025 kan de som har krav på møtegodtgjørelse kreve godtgjøring for 3 timer for møtet og 3 timer for forberedelser. AU kan kreve en time ekstra for forberedelser til dette møtet.

Det kan utbetales reisegodtgjørelse for møte i Markarådet uavhengig av om deltagelsen er gjennom et ulønnet verv eller en lønnet stilling.

Minner om at alle som har krav på møtegodtgjørelse, må melde fra til økonomiansvarlig Turid Stray Sørensen Sørensen på e-post turid.stray.sorensen@statsforvalteren.no

Møtegodtgjørelser må sendes raskt nå, for at vi skal få de utbetalt før nyttår.

Vedlegg:

Retningslinjer og hvordan gjøre krav på godtgjørelser 2025 (vedlegg 6).

Sak 8/9 Eventuelt

Sak 9/9 Forslag til saker

Det ble foreslått 1 aktuell sak for neste møte i Markarådet:

- Omlegging av blåmerka stier, når de tidligere har gått over innmark. Eventuelt handle om ferdsel over innmark generelt – hvilke regler gjelder, hvilke synspunkter har grunneierne, hvordan kan man tilrettelegge for friluftslivet ved omlegging, eller dialog med grunneier?

Innspill til andre aktuelle saker for neste møte må sendes til sekretær på e-post markasekretariat@statsforvalteren.no i god tid før neste møte i Arbeidsutvalget. Sekretær vil informere medlemmene når dato for neste møtet i Arbeidsutvalget er satt.

Vedlegg:

1. Protokollen fra møtet 18.6.2025
2. Revidert markalov – Spørsmål som ble sendt inn i forkant av møtet med tilhørende svar
3. Dammyrveien i Lørenskog kommune status/redegjørelse fra Statsforvalteren
4. Generell info og noen eksempler på praksis/regler/rutiner for skogsdrift innenfor Marka v/ Statsforvalteren
5. Generell info og noen eksempler på praksis/regler/rutiner for skogsdrift innenfor Marka v/ Regionkontor landbruk
6. Retningslinjer og hvordan gjøre krav på godtgjørelser 2025

MARKARÅDET

Vår referanse	Markasekretariat	Vår dato
2023/21512	Anine Eitrem Landmark	24.06.2025

Protokoll

Tid: 18.06.2025 klokken 10.00 – 14.30
Sted: Løvlia Markastue, Lauvliveien 460, 3512 Hønefoss

Stemmeberettigede til stede: 13

Instans	**Navn**	**Rolle**
Nannestad, Gjerdrum, Nittedal, Lørenskog og Rælingen	Rune Winum	Leder
Oslo og Omland Friluftsråd	Hans-Petter Aas	Nestleder
Ringerike, Lier og Hole	Syver Leivestad	Medlem
Jevnaker Lunner	Morten Lafton	Medlem
Naturvernforbundet i Oslo og Akershus	Rita Gundersen	Medlem
Den Norske Turistforening Oslo og Omegn	Dag Olav Brækkan	Varamedlem
Skiforeningen	Håvard S. Abrahamsen	Medlem
Viken Idrettskrets	Ingunn Hensel	Medlem
Norges Skogeierforbund	Helge Lindstad	Medlem
Norskog	Carl Gustav Rye-Florentz	Varamedlem
Norges Bondelag	Eline Stokstad Oserud	Varamedlem
Representant for velforeningene	Tore Faller	Medlem
Interessegruppe for hytteeiere i Marka	Torgny Hasås	Medlem

Forfall: Oslo kommune, Nordre Follo og Enebakk kommune, Asker og Bærum kommune, Norges Jeger- og Fiskeforbund, Oslo Idrettskrets
Forfall med vara: DNT, Norskog, Norges Bondelag
Observatører: Oslo kommune: Gro Koppen
Naturvernforbundet i Oslo og Akershus: Håkon Eide Gundersen
Oslo og Omland Friluftsråd: Ingunn Iversen
Skiforeningen: Elisabeth Uhlig-Nordølum
Interessegruppe for hytteeiere i Marka: Ingerid Helseth og Bent Erik Bakken
Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus: Dag Evert Borud

Referent: Anine Eitrem Landmark
Møteleder: Rune Winum

Sak 1/9 Velkommen

Sak 2/9 Godkjenning av protokoll fra møte 27.02.2025

Vedtak:

Protokollen fra 27.02.2025 ble godkjent.

Vedlegg:

Protokollen fra møtet 27.02.2025 (vedlegg 1)

Sak 3/9 Gyrihaugen i Ringerike kommune

Saken gjelder den ulovlige anlagte veien og topp platået til Gyrihaugen. Statsforvalteren har opphevet tillatelsen til å anlegge veien. Det er nå opp til Ringerike kommune å avgjøre hvordan saken skal følges opp videre. Eventuelle tiltak for tilbakeføring av veien vil kreve dispensasjon fra Markaloven. Markarådet vil uttale seg til saken før kommunen treffer sitt vedtak.

Kommunen orienterte rådet om status i saken, den videre prosessen og besvarte spørsmål fra medlemmene. Rådet diskuterte ulike tiltak for eventuell tilbakeføring av veien og topp platået. Rådet er enige om at veien ikke skal være åpen for biltrafikk. Det er også enighet om at det bør gjøres tiltak i veikanten for å sikre en mer naturvennlig vei. Det er ikke flertall i rådet for en fullstendig tilbakeføring av veien. Hans-Petter la frem et muntlig innspill til felles uttalelse fra rådet. Det er anses per nå ikke nødvendig å avholde et eget møte med Forsvarsbygg.

Vedtak:
Arbeidsutvalget gis mandat til å utarbeide et forslag til felles uttalelse fra rådet. Forslaget sendes ut på e-post til medlemmene med en fastsatt frist for tilbakemeldinger. Dersom det oppnås konsensus i tilbakemeldingene, vil e-post med endelig uttalelse anses vedtatt med passivt samtykke. Hvis det fremkommer vesentlige innvendinger, vil uttalelsen behandles og vedtas i et ekstraordinært møte på Teams.

Når kommunen, Forsvarsbygg og grunneiere har kommet frem til en løsning ønsker Markarådet å bli hørt i saken.

Innlegg/kommentarer:
Nannestad, Gjerdrum, Nittedal, Lørenskog og Rælingen kommune, Ringerike, Lier og Hole kommune, Jevnaker og Lunner kommune, Interessegruppe for hytteeiere i Marka, Norges Bondelag, DNT Oslo og Omegn, Naturvernforbundet i Oslo og Akershus, Viken Idrettskrets, Skiforeningen, Norges Skogeierforbund

Vedlegg:

Statsforvalterens vedtak av 11.03.2025 (vedlegg 2)

Sak 4/9 Endringer i Markaloven

Hans-Petter Aas gjennomgikk Stortingets innstilling til endringer i Markaloven med fokus på paragrafene behandlet av rådet.

Innlegg/kommentarer:

Interessegruppe for hytteeiere i Marka

Vedlegg:

Innstilling til Stortinget (Innst. 289 L) – endringer i Markaloven (vedlegg 3)

Proposisjon (Prop. 70L) – endringer i Markaloven (vedlegg 4)

Sak 5/9 Landbruksvei - Dammyrveien i Lørenskog kommune

Sivilombudsmannen har ikke tatt stilling til om klagen fra Naturvernforbundet vil behandles. Saken utsettes til en eventuell uttalelse fra Sivilombudsmannen foreligger.

Sak 6/9 Østmarka nasjonalpark

Statsforvalteren presenterte foreløpig besøksstrategi for nasjonalparken og orienterte om prosessen videre (fremtidig forvaltningsstyret, forvaltningsplan og eventuelt besøkssenter).

Innlegg/kommentarer:

Norges Bondelag, Interessegruppe for hytteeiere i Marka, Skiforeningen, Nannestad, Gjerdrum, Nittedal, Lørenskog og Rælingen kommune, Oslo og Omland Friluftsråd

Vedlegg:

Foreløpig besøksstrategi for Østmarka nasjonalpark (vedlegg 5)

Presentasjon – foreløpig besøksstrategi (vedlegg 6).

Sak 7/9 Eventuelt

Sak 8/9 Saker til neste møte

Det ble foreslått to aktuelle saker for neste møte i Markarådet:

- Spredning av fremmede arter (lupiner) i grøfter og behovet for felles kartlegging av fremmede arter i Marka.
- Områdeplan for Varingskollen i Nittedal kommune (utvidelse av alpinanlegg, boligområde og massehåndteringsplan).

Innspill til andre aktuelle saker for neste møte må sendes til sekretær på e-post markasekretariat@statsforvalteren.no i god tid før neste møte i Arbeidsutvalget. Sekretær vil informere medlemmene når dato for neste møtet i Arbeidsutvalget er satt.

Innlegg/kommentarer:

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus, Norges Bondelag, Skiforeningen, Nannestad, Gjerdrum, Nittedal, Lørenskog og Rælingen kommune, Jevnaker og Lunner

Vedtak:

Arbeidsutvalget tar stilling til om/hvordan sakene skal behandles av rådet.

Sak 9/9 Møtegodtgjørelse

Det gis kun møtegodtgjørelse for medlemmer og varamedlemmer som deltar i Markarådet gjennom et ulønnet verv. For møte 18.06.2025 kan de som har krav på møtegodtgjørelse kreve godtgjøring for 6 timer for møtet og 3 timer for forberedelser. AU kan kreve en time ekstra for forberedelser til møtet.

Det kan utbetales reisegodtgjørelse for møte i Markarådet uavhengig av om deltagelsen er gjennom et ulønnet verv eller en lønnet stilling.

Minner om at alle som har krav på møtegodtgjørelse, må melde fra til økonomiansvarlig Turid Stray Sørensen Sørensen på e-post turid.stray.sorensen@statsforvalteren.no

Vedlegg:

Retningslinjer og hvordan gjøre krav på godtgjørelser 2025 (vedlegg 7).

Vedlegg:

1. Protokollen fra møtet 27.02.2025
2. Statsforvalterens omgjøringsvedtak av 11.03.2025 - Gyrihaugen
3. Innstilling til Stortinget (Innst. 289 L) – endringer i Markaloven
4. Proposisjon (Prop. 70L) – endringer i Markaloven
5. Foreløpig besøksstrategi for Østmarka nasjonalpark
6. Presentasjon – Foreløpig besøksstrategi Østmarka nasjonalpark
7. Retningslinjer og hvordan gjøre krav på godtgjørelser 2025

Spørsmål til sak 3 om revidert markalov

Fra Oslo og Omland Friluftsråd

Vi ønsker å få nærmere belyst sammenhengen mellom §§ 5, 6,7, 9,14, gjerne mest knyttet til:

Iht. § 5 er bygge – og anleggstiltak forbudt i Marka. Men § 6, a) til l) åpner for unntak for tiltak i kommunale planer etter plan – og bygningsloven. Tiltak som nevnt fra a) til l) krever søknad og tillatelse etter § 14.

§ 7 krever igangsetting av arbeid med kommunal plan, tillatelse fra Statsforvalteren. Statsforvalterens avgjørelse er endelig og kan ikke påklages.

Hvilke vurderinger gjør Statsforvalteren generelt og overordnet før tillatelse gis og kan det vises til konkrete eks. hvor tillatelse er gitt/ikke gitt?

> ***Svar:*** *Formålet med krav om tillatelse til igangsetting av planarbeid er å løfte samordningen av forvaltningen av Marka til overordnet myndighet, og å hindre at kommunen bruker ressurser på å utarbeide planer som ikke kan stadfestes etter markaloven.*
>
> *I dette ligger det for det første en vurdering av om planforslaget kan oppfylle vilkårene i § 6 første ledd. Statsforvalteren skal videre vurdere om planforslaget kan la seg forene med lovens formål, og om det er behov for stille vilkår for planarbeidet for å bedre ivareta lovens formål. Dette betyr en skjønnsmessig interesseavveining mellom på den ene siden planens virkninger for friluftsliv, naturopplevelse og idrett, landskap og natur- og kulturmiljø, og hensynet til det enkelte tiltak på den andre siden.*
>
> *Statsforvalteren bør avslå søknader om igangsetting av arbeid med planer som det er rimelig klart at departementet ikke kan stadfeste. Dersom det er noe tvil, men stadfesting ikke kan utelukkes, bør Statsforvalteren gi tillatelse med vilkår om hva som må endres for å gjøre det mer sannsynlig at planen kan stadfestes.*
>
> *Statsforvalteren har få eksempler på saker (i hvert fall i nyere tid) hvor de har avvist søknad om tillatelse til oppstart – vi regner med at dette er grunnet en silingsprosess hos kommunen i forkant og at folk flest er godt kjent med byggeforbudet i Marka. Et eksempel er Roseslottet.*
>
> *I denne konkrete saken vurderte statsforvalteren at kunstprosjektet Roseslottet falt utenfor de tiltakstypene markaloven åpnet for. Statsforvalteren problematiserte særlig at det ble krevd inngangspenger mht. Markas tilgjengelighetsprinsipp, noe som innebar privatisering av et sentralt friluftsområde og ville fortrenge andre brukergrupper. Betalingsordningen underbygget også at tiltaket må anses som kommersiell virksomhet, en type etablering loven i utgangspunktet ikke åpner for innenfor Marka. På denne bakgrunn vurderte statsforvalteren at det ikke var adgang etter markaloven å åpne for tiltaket gjennom plan. I teorien kunne en videreføring derimot skje ved dispensasjon. Vi problematiserte imidlertid at en varig dispensasjon ville kunne være konfliktfylt, og at det burde ses aktivt på en ny lokalisering utenfor Marka.*

§ 7 krever også at endelig vedtak om kommunal plan må stadfestes av departementet (KLD) før planen får rettsvirkning etter plan – og bygningsloven.

Hvilke vurderinger gjør KLD generelt og overordnet før planen stadfestes og det er ønskelig med konkrete eksempler hvor departementet har endret kommunens plan eller ikke godkjent den?

> ***Svar:*** *Vurderingen blir som for Statsforvalterens behandling av søknad om igangsetting av planarbeid, men kanskje noe mer konkret i lys av at saken vil være mer opplyst. Det betyr at en vurdering av om arealformål og bygge- og anleggstiltak i planen oppfyller vilkårene i § 6 første ledd, og om planen lar seg forene med lovens formål, jf. § 7 andre ledd. Det første er rettsanvendelse, det andre er forvaltningsskjønn som ikke kan overprøves av domstolene.*
>
> *I en del saker før 1. juli 2025 stadfestet departementet planer som lå utenfor ordlyden i tidligere § 7 første ledd nr. 1 til 4. Med støtte i uttalelser i forarbeidene kom departementet frem til at markaloven åpner for flere andre byggetiltak enn dette. Det ble viet mye plass til disse vurderingene. Nå regulerer § 6 første ledd bokstav a til l uttømmende hvilke hovedkategorier av byggetiltak kommunale planer kan åpne for. Dette vil forenkle behandlingen av stadfestingssakene. Saksbehandlingen i departementet vil fremover dermed bli mer konsentrert rundt vurderinger av om planen lar seg forene med lovens formål, og om de faller inn under vilkårene i § 6 første ledd.*
>
> *Vi har ikke mange saker hvor hele eller deler av planen enten har blitt endret eller ikke stadfestet. Det kan være flere årsaker til dette. Det strenge byggeforbudet gjør at en del planarbeid antakelig aldri blir igangsatt. Vi antar at Statsforvalterens behandling av søknader om oppstart av planarbeid gjør at kommunen dropper planarbeidet, enten fordi Statsforvalteren avslår søknaden, eller fordi Statsforvalteren stiller vilkår kommunen ikke ønsker å følge opp. Det at det er få saker med endring eller ikke stadfesting kan også skyldes at Statsforvalterens fastsetting av vilkår for planarbeidet bidrar til at kommunene i egen planlegging bidrar til at planen blir i samsvar med loven.*
>
> *Her noen eksempler der departementet endrer eller ikke godkjenner deler av planen:*
>
> *Stadfesting etter markaloven - Nordre Follo kommune - kommuneplanens arealdel 2023-2034 - regjeringen.no: Departementet godkjente ikke planbestemmelse § 2.1 som sa at det kan vurderes krav om reguleringsplan for nyetablering og oppgradering av landbruksveier i Marka med terrenginngrep på mer enn 5 dekar. (Bestemmelsen ble imidlertid senere godkjent i et supplerende vedtak da det ble avklart at pbl. åpner for å fastsette slike bestemmelser.)*
>
> *Detaljregulering for Grønmoområdet i Oslo kommune - stadfesting etter markaloven - regjeringen.no: Departementet stilte krav om at parsell- og skolehager skal være åpne for allmennheten.*
>
> *Stadfesting av reguleringsplan for Byveien ved Bogstad badeplass etter markaloven – Oslo kommune - regjeringen.no: Departementet stilte vilkår om at anleggsområdet med mye brukte turstier skulle tilbakeføres til situasjonen før anleggsstart.*
>
> *Stadfesting etter markaloven – Oslo kommune – kommuneplanens arealdel 2015-2030 - regjeringen.no skiller seg vesentlig fra annen praksis etter loven ved at en rekke planlagte tiltak ikke ble godkjent, for eksempel planlagt ny spredt bebyggelse som ikke var lokalisert i tilknytning til eksisterende bebyggelse.*

I Markaloven § 14 står det – Tiltak kommunen kan gi tillatelse til, jfr. d) – gjennomføre bygg – og anleggstiltak tiltak som er i samsvar med arealformål LNF. Vi tar utgangspunkt i at «LNF spredt»

ikke gjelder i Marka. Jfr. § 6, f) begrenset spredt utbygging i tilknytning til eksisterende bebyggelse i Sørkedalen og Maridalen. Fint om departementet kan kommentere dette.

> ***Kommentar:*** *Markaloven § 6 første ledd bokstav f åpner for begrenset spredt bebyggelse. Det aktuelle arealformålet i plan og bygningsloven for dette tiltaket er LNF-underformålet § 11-7 første ledd nr. 5 bokstav b (areal for spredt bolig, fritids- eller næringsbebyggelse mv. jf. § 11-11 nr. 2).*
>
> *Det kan ikke etableres begrenset spredt bebyggelse til LNF-underformålet §§ 11-7 første ledd nr. 5 bokstav a (areal for nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag). Den riktige hjemmelen for å gi tillatelse til begrenset spredt bebyggelse i Marka er markaloven § 14 første ledd bokstav a dersom kommunal plan åpner for dette, jf. § 6 første ledd bokstav f.*

Spørsmål til § 14 – 3. ledd – «Dersom et tiltak utløser krav om reguleringsplan etter bestemmelse i eller i medhold av plan- og bygningsloven, skal det foreligge stadfestet reguleringsplan for tiltaket før kommunen kan gi tillatelse etter første ledd.».

Vil dette kunne bety om eks. en kommune gjør vedtak om krav om reguleringsplan for bygg – og anleggstiltak i landbruket, eks. en landbruksvei, at kommunen må vurdere tiltaket iht. § 14, 2. ledd, første setning før tillatelse kan gis: « I et vedtak om tillatelse etter første ledd skal det i vurderingen av om tillatelse skal gis, fremgå hvilken betydning tiltaket har for ivaretakelse av lovens formål og hvordan dette er vektlagt»?

> ***Svar:*** *For det første er kommunens kompetanse begrenset av § 14 tredje ledd. Kommunen kan ved reguleringsplikt ikke gi tillatelse etter markaloven dersom det ikke foreligger stadfestet reguleringsplan. For landbrukstiltak, også de reguleringspliktige, skal kommunen gjøre en forenklet vurdering etter § 14 andre ledd andre punktum, ikke en skjønnsmessig vurdering etter § 14 andre ledd første punktum. Dette følger direkte av § 14 andre ledd andre punktum. «i saker om tillatelse til bygge- og anleggstiltak i landbruket skal søknadsbehandlingen begrenses til å kontrollere at tiltaket har landbruksformål, inngår i et område med arealformål LNF etter § 4 første ledd, plan- og bygningsloven § 11-7 andre ledd nr. 5 bokstav a eller § 12-5 andre ledd nr. 5 og er i samsvar med eventuelle planer som nevnt i første ledd bokstav a.»*
>
> ***NB****: Helt uten skjønnsmessig vurdering blir det likevel ikke dersom landbruksveien utløser krav om reguleringsplan, jf. § 7 andre ledd: «Kommunens endelige vedtak om kommunal plan som nevnt i § 6 første ledd må stadfestes av departementet før planen får rettsvirkning etter plan- og bygningsloven. Slike planer skal bare stadfestes dersom de etter departementets syn lar seg forene med lovens formål. Departementet kan endre kommunens plan dersom det anser det nødvendig for at planen skal være i samsvar med lovens formål.»*

Da er det ikke nok å vurdere tillatelsen etter § 14, 2.ledd, 2. setning?

> ***Svar:*** *Jo, det er kun etter andre setning søknaden om tillatelse til landbrukstiltak skal vurderes.*

Spørsmål til § 9 – tilrettelegging for ferdsel, stier, løyper, klatreruter og områder for allmennheten.

I første setning kreves tillatelse etter § 14 dersom dette medfører oppføring av «konstruksjon eller vesentlig terrenginngrep». Kan Departementet gi noen eksempler på hva som kan sies å være «konstruksjon» eller «vesentlig terrenginngrep»? Vil retningslinjene for «Stier og løyper i Marka» fortsatt gjelde?

> ***Svar:*** *Her knyttes omfanget av søknadsplikt direkte til omfanget av forbudet mot bygge- og anleggstiltak i § 5 første ledd, hvor det brukes samme terminologi som etter byggesaksreglene i pbl. Det er også § 5 som etablerer søknadsplikt ved at § 5 også i utgangspunktet forbyr tiltak etter § 9. Ved at § 5 andre ledd bokstav d gjør unntak fra mindre fyllinger og planeringer, vil dette ikke omfattes av søknadsplikten etter § 14. Unntaket for forstøtningsmur på under 1 m etter bokstav e gir også veiledning. Videre sier også § 9 første ledd andre punktum at «Mindre tiltak som skilting og merking av ny trase, samt enkelt vedlikehold og forbedring av eksisterende trase, legging av klopper og liknende, rensking og bolting av klatreruter, fjerning av røtter og mindre terrenginngrep, kan gjennomføres uten søknad.»*

Vurderer departementet i forskrift å gi nærmere bestemmelser om tiltak etter § 9, 1. ledd?

> ***Svar:*** *Hjemmelen i § 9 annet ledd om å gi forskrift som utfyller § 9 første ledd er fra 2009 og videreført i revisjonen. KLD har så langt ikke sett behov for slik forskrift, men vi hører gjerne fra rådet om det er behov for det.*

Oslo kommune

I og med at endringene i markaloven først trådte i kraft 1. juli i år, har Oslo kommune lite erfaringsgrunnlag så langt når det gjelder anvendelse av lovendringene.

En aktuell problemstilling kan imidlertid være knyttet til § 9, fjerde og femte ledd;

> *Statsforvalteren kan gi offentlige myndigheter og organisasjoner med allment friluftsliv som formål rett til å anlegge, rydde, merke og preparere stier, løyper, klatreruter og områder for friluftslivsaktiviteter for allmennheten. Tillatelse kan gis for avgrensede områder eller for enkelte stier eller løyper.*
>
> *Statsforvalteren kan i det enkelte tilfelle vedta at inngrep etter andre og fjerde ledd kan foretas uten forutgående samtykke. (...)*

For Oslo kommune som grunneier, ved Bymiljøetaten, er det ønskelig med varsel og dialog ved anlegging av stier, løyper, klatreruter og områder for friluftsaktiviteter. Det kan også bli problematisk at det ikke står noe detaljert i bestemmelsen om hva som defineres som organisasjon i denne sammenheng. Er dette noe Klima- og miljødepartementet kan si noe om?

> ***Svar:*** *Det er forståelig at kommunen som grunneier ønsker varsel og dialog med de som gjør tiltak etter § 9. Etter § 9 tredje ledd krever permanente tiltak etter første ledd samtykke fra grunneier eller fester. Departementet uttaler i prp. nr. 23 at bestemmelsen skal «forstås slik at det alltid skal innledes samarbeid med grunneier eller fester dersom det er aktuelt å anlegge, merke eller preparere permanente stier eller løyper. Det er dermed en forutsetning at anlegging av permanente stier og løyper skal skje i samråd*

med vedkommende grunneier eller fester, med andre som anlegger stier og løyper i området og eventuelt også grunneierorganisasjonene.».

Forarbeidene gir ikke veiledning om hvem som kan anses som omfatter av «organisasjoner med allment friluftsliv som formål» etter femte ledd. En naturlig forståelse her er å se på organisasjonens vedtekter, og hva som der står om organisasjonens formål.

Fra Naturvernforbundet i Oslo og Akershus

Ved revisjon av Markaloven, var en av intensjonene å klargjøre saksbehandlingen i loven.

Vi etterspør en klargjøring av rolle- og ansvarsfordeling mellom landbruksforvaltning og miljøforvaltning både på kommunalt nivå og hos Statsforvalter, der landbruksavdelingen behandler klagesaker vedr. landbruksveisaker.

Sektortenkning og ensidig behandling i flere ledd kan føre til at miljøverdier kontra næringsinteresser ikke blir likeverdig vurdert og vektlagt i saksbehandlingen.

Svar: *Både kommunene og statsforvalterne organiserer selv sin egen interne saksbehandling, og spørsmål om dette må eventuelt rettes dit.*

I klagesaker etter markaloven om bygge- og anleggstiltak i landbruket, skal statsforvalteren i likhet med kommunen bare gjøre en forenklet saksbehandling uten fritt skjønn, jf. § 14 andre ledd. Det er for denne saken dermed ikke anledning til å legge mer vekt på næringsinteresser fremfor miljøinteresser. Er vilkårene oppfylt skal det gis tillatelse, om ikke blir det avslag.

Kommunene avgjør selv med kommunale planer innenfor rammene av markaloven, og med grunnlag i planfaglig og politisk skjønn, hvordan naturen i Marka skal forvaltes. Alle planer må stadfestes av departementet for å få rettsvirkning. Departementet kan ikke stadfeste planer som ikke lar seg forene med lovens formål.

Stortinget var i 2009 tydelige på at det skal være jord- og skogbruk i Marka. Det er ingen endringer i dette i revisjonen 2025. Komiteen understreket i innstillingen her at ordinært landbruk i tråd med arealformålet LNF ikke bør omfattes av lovens virkeområde, og at det er viktig å fortsatt legge til rette for landbruksaktivitet i Marka. Loven klargjør nå at bygge- og anleggstiltakene i landbruket er omfattet av loven, mens for eksempel hogst og drift av jordbruksarealer ikke er omfattet. Dette har frem til 2025 vært uklart om man bare leser loven. Loven viser nå tydeligere hvordan kommuner som ønsker det kan bruke kommunale planer til å ta bedre vare på Marka.

Vi viser til brev fra Klima- og Miljødept til Statsforvalter m/kopi til berørte kommuner, datert 20/6 2025 samt brev fra Statsforvalter til berørte kommuner, datert 30/6 2025, vedrørende endringer i markaloven. Her bekreftes at utfyllende veiledning knyttet til lovendringene og praktiseringen av disse vil komme i løpet av høsten.

Svar: *Brevet fra KLD varsler ikke at det vil komme veiledning. Der står det: «Vi ber Statsforvalteren orientere og <u>ved behov veilede</u> kommunen om endringene i markaloven.»*

> *Statsforvalteren har til hensikt å komme med mer utfyllende veiledning i løpet av høsten (før jul), det er mulig at dette vil legges ut på Statsforvalterens nettsider.*

Det er blant annet viktig at berørte kommuner kjenner sitt handlingsrom i forhold til å ha egne bestemmelser i sine Arealplaner i henhold til den reviderte Markaloven.

Det er også viktig at kommunene kjenner til hvordan saksbehandlingen skal praktiseres slik at reguleringsspørsmålet avklares før det gis tillatelse etter Markaloven, spesielt i forhold til saksbehandlingen vedr tillatelser etter landbruksveiforskriften. Når for eksempel. kreves det reguleringsplan i slike saker?

> ***Svar:*** *Kommunen kan i kommuneplanens arealdel stille krav om reguleringsplan for visse arealer eller for visse tiltak. Plikt til å utarbeide reguleringsplan kan også følge direkte av det generelle plankravet i pbl. § 12-1 tredje ledd. Dette gjelder for «større bygge- og anleggstiltak og andre tiltak som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn».*

Vi etterspør med dette en felles og utfyllende veiledning i praktisering av lovendringene i Markaloven for alle Markakommunene.

> ***Svar:*** *Lovproposisjonen gir utfyllende veiledning om hvordan loven skal praktiseres. Ved behov bistår Statsforvalteren.*

Svar til Sivilombudet Dammyrveien – Losby Bruk

v/ Ellen Nitter-Hauge
Landbruksavdelingen

Statsforvalteren
i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Fritt skjønn eller rettsanvendelse

- Fritt skjønn = forvaltningsskjønn = politisk skjønn
  - Loven gir ikke et eksakt svar
  - Forvaltningen, her skogbruksmyndigheten, må gjøre en egen vurdering av de ulike hensynene
- Avveiningen mellom nærings- og miljøhensyn og det endelige utfallet av søknadsbehandlingen er gjenstand for fritt skjønn.
- Rettsanvendelsesskjønn
  - Næringshensyn
  - Miljøhensyn
    - Subsumsjonen
      - Bygger vedtaket på et riktig faktum?

© Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vurderingen

- De rettslige rammene for skjønnsutøvelsen
  - Hvor langt rekker skjønnsfriheten?
- Et for stort inngrep for Østmarka
  - Er det et utenforliggende hensyn?
    - Formålet med landbruksveiforskriften
- Kommunale retningslinjer for skjønnsutøvelsen
  - Hensynet til natur og friluftsliv går foran annen bærekraftig bruk?
    - Formålet med skogbruksloven
- Likebehandling
  - Like rammevilkår på tvers av kommuner?

© Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Markarådet

Praksis, regler og rutiner ved skogsdrift i Marka

Seksjonssjef Helge Nordby
Landbruksavdelingen

Statsforvalteren
i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Markaforskriftes virkeområdet

Forskrift om skogbehandling og skogsdrift i Oslo og nærliggjande kommunar, Asker, Bærum, Lier, Hole, Ringerike, Jevnaker, Lunner, Nittedal, Nannestad, Gjerdrum, Lillestrøm, Lørenskog, Rælingen, Enebakk, Nordre Follo og Indre Østfold kommuner, Oslo, Akershus, Buskerud og Østfold

Sammenfaller med markalovens virkeområdet

Foto:

© Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Markaforskriftens virkeområde

Foto:

Roller i forvaltningen

- **Markaloven**
- **Markaforskriften** –utledet fra **skogbruksloven** - vårt sektorlovverk

- **Kommuen** er førsteinstans for enkeltvedtak.
- **Statsforvalteren** er førsteinstans på enkeltvedtak på kommunal, fylkeskommunal eller statlig eiendom

- **Statsforvalteren** er klageinstans på kommunale enkeltvedtak
- **Landbruksdirektoratet** er klageinstans på enkeltvedtak markaforskriften.
  - Miljødirektoratet er klageinstans etter Markaloven

© Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Søknadsprosess

Søknad om hogst innenfor markaforskriftens virkeområde :

- Søknaden må være i tråd med markaforskriften- **hjemlet i skogbruksloven**

Digital søknad via ØKS :

- Søknaden sendes digitalt gjennom ØKS (Økonomisystemet for Skogbruk).
- Pr. i dag er det grunneier som må søke

Saksbehandling

- Kommunen behandler søknader fra private grunneiere
- Statsforvalteren behandler søknader på kommunal eller statlig eiendom

© Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Opplysninger i en hogstsøknad- krav

Planlagt hogst og foryngelse	
Hogstform	Skjermstillingshogst
Driftsystem	Lastbærer
Hogstkvantum (fkbm)	897
Foryngelsesmetode	Naturlig foryngelse
Treslag etter hogst	Gran, Furu
Må stier eller løyper krysses/brukes til framdrift av tømmer?	Nei
Skal det gjøres inngrep i terrenget/legges til rette for transp.?	Nei
Tilleggsopplysninger om metode med videre	Buffersone mot Misfigur i bestand 30
Opplysninger om skogområdet	
Areal (da)	82
Høyde over havet	250-349
Vegetasjonstype	Blåbærskog
Markslag	Barskog
Treslag	Gran, Furu
Hogstklasse	Hkl 4 (Eldre produksjonsskog)
Skal det hogges på koller, åsrygger, rabber eller i fuktskog?	Ja
Finnes det hogstflater i tilgrensende bestand?	Nei
Berører hogsten stier eller løyper?	Nei
Berører hogsten hestevei av kulturhistorisk interesse?	Nei

Elektronisk skjema

Kart der omsøkt område er avmerket

Driftsvei for utkjøring må merkes

Foto:

© Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Kunnskapsgrunnlaget

Sjekk i offentlige databaser Saksbehandler gjennomfører søk i relevante databaser som:

- Naturbase (naturtyper)
- Artskart (arter)
- Skogbrukets miljøregistreringer (MiS- NiN)
- Skogplandata -Legg gjerne inn et illustrasjonsbilde av kartutsnitt med søk.
- Askeladden – automatiske fredede kulturminner

Ved funn av miljøverdier, kulturminner eller arter – det gjøres ytterligere underøkelser**.**

© Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vurdering etter kunnskapsinnhenting

- **Ved funn av miljøverdier, kulturminner eller arter –** det gjøres ytterligere undersøkelser**:**
    - **Analyse av flybilder** Bruk av både historiske og nåværende flybilder for å vurdere skogstruktur og alder.
    - **Befaring-** der det er behov for ytterligere kunnskap. Kommunal landbruksforvaltning er ofte på befaring.
- All innhentet informasjon brukes som grunnlag for **vurdering** og **avveining** i saksbehandlingen

© Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Kartforklaring:

Kartobjekt med **alder** er skogbestand - ulike grønnfarger.

Figur som har **tykk grønn** markering er nøkkelbiotop.

Figur med **grønt rutenett** er naturtype

Grå punkter er arter.

Rød punkt ID bestand

3/0

Juridisk vurdering

Vurdering etter **Forskrift om skogbehandling om skogsdrifter for skogområder i Oslo og nærliggjande kommunar (Markaforskriften)**

- Formålet med forskriften, slik det følger av § 1, er å ***«sikre eit berekraftig skogbruk som bidreg til å ta vare på og utvikle kvalitetar i området knytte til friluftsliv, naturmiljø, landskap og kulturminne».*** Dette danner grunnlaget for vurderingen av søknadsplikt og eventuelle restriksjoner.

Vurdering **etter naturmangfoldloven (NML)** Saksbehandler vurderer tiltaket etter NML kapittel II §§ 8–12.

- Det følger av nml § 7 at det må fremgå klart av vedtaket at miljøprinsippene er anvendt. Prinsippene er i hovedsak nøytrale og krever ikke et bestemt resultat, men skal sikre at vurderingen av naturmangfoldet blir mer synlig og strukturert.

© Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Rådighetsbegrensninger eller vern

- Skogbruk er en pågående virksomhet som er tillatt i LNF-områder
  - Skogbruksloven er en næringslov, og gir ikke hjemmel for vern

- Markaforskriften gir hjemmel for restriksjoner (rådighetsbegrensninger)
  - Innenfor rammen av et bærekraftig skogbruk

- Hensynet til naturmiljøet vurderes ut fra miljøprinsippene i nml kap. II
  - Effekten av hogsten på naturmiljøet sett ut fra samlet belastning, jf. § 10

© Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vesentlig ulempe

- Hensynet til naturmangfoldet – nml kap. II
  - Kunnskap, effekt og samlet belastning

- Hensynet til et bærekraftig skogbruk
  - Formålet med markaforskriften er: «*å sikre eit berekraftig skogbruk som bidreg til å ta vare på og utvikle kvalitetar i området knytte til friluftsliv, naturmiljø,..*»
  - Hjemmelen for restriksjoner i § 7 viser til formålet: «*Dersom hogsten kan føre med seg vesentleg ulempe for friluftsliv, naturmiljø, landskap eller kulturminne, jf. formålet i § 1*»
  - Restriksjonsnivået må ses ut fra det samlede restriksjonsnivået:
    - Generelle restriksjoner som følger direkte av forskriften (eks flatestørrelse)
    - Restriksjoner (**pålegg)** satt av forvaltningen i det enkelte vedtak

© Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Restriksjonsnivå- Pålegg

Pålegg: Saksbehandler kan sette pålegg for hogst- eksempler:

- Bevaring av grupper eller enkelttrær
- Valg av hogstform (lukket hogst, åpen hogst) Hogstformen må tilpasses skogtypen. Det er ikke hensiktsmessig å kreve lukket hogst i ensjiktet granskog eller ved klimaksarter (lyselskende treslag), da dette kan gi dårlig foryngelse. Det må også tas hensyn til vind og værforhold.
- Skogeier er forpliktet etter **bærekraftforskriften** til å etablere tilfredsstillende foryngelse.

Avveining av Pålegg - pålegg må vurderes opp mot markaforskriften sitt formål:

- Naturhensyn, økonomi og samfunn.
- Restriksjoner skal ikke gå lenger enn nødvendig – dette må avveies nøye.

© Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Hogst utenfor marka

- Forskjellen på hogst utenfor og innenfor marka er at det er innført søknadsplikt for et avgrenset areal i Oslo og tilhørende kommuner.

- Ellers er skogbruket regulert av uavhengig om det er utenfor eller innenfor marka av;
  - Lover (sektorloverk)
  - Sertifiseringer (Norsk **PEFC** Skogstandard eller **FSC**)

© Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Følg Viken-bonden på Facebook for å få aktuell informasjon om jordbruk og skogbruk fra Statsforvalteren.

Helge Nordby
Seksjon skogbruk og arealforvaltning
Helge.nordby@statsforvalteren.no

Statsforvalteren
i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Facebook sfos.no
Nettside statsforvalteren.no/os

Regionkontor Landbruk

Lørenskog Oslo Rælingen

Skogsdrift innenfor marka

Generell info og noen eksempler på praksis, regler og rutiner

Knut Samseth, landbrukssjef

Regionkontor landbruk

Oslo, Lørenskog og Rælingen

bynært landbrukskontor

- 4,6 årsverk, 1,5 på skog
- Hogstsøknader, veisøknader, Klagebehandling, Informasjon til friluftsliv, planoppgaver

Regionkontor Landbruk

Lørenskog Oslo Rælingen

En type skogsdrift ☺

Besøk av 53(!) geiter sommeren 2023. – gjenåpner tidligere beiter

Kulturminne og næringsutvikling

Lørenskog kommune

Økonomisk betydning – 53 000 kbm 37,6 mill kr

Rutiner for hogst

- Følger markaforskrift om digitale søknader (ØKS i Landbruksdirektoratet)
- I dette er krav til grunneiers informasjon til søknaden
- ØKS gir også en **skograpport** overfor saksbehandlingen:
- Publikum blir kjent med søknaden i **postjournal** på RKL sin hjemmeside
- Forvaltningen selv innhenter **tilleggsopplysninger** jf forvaltningsloven som belyser friluftslivet bedre og annen infobaser om biologisk mangfold
- Søknadene skal i utgangspunktet være komplette, men etter søknad er det behov for **befaring** hvor ulike problemstillinger om hensyn som må tas.
- **Utkjøringstrase** er viktig å påvise.
- Vedtak sendes grunneier, naturvernorg m.fl.
- Vannressursloven; SFOS
- Sakene legges på våre hjemmesider. Gyldig i to år.

Søkers skograpport

- Følger markaforskrift om digitale søknader (ØKS i Landbruksdirektoratet)
- I dette er krav til grunneiers informasjon til søknaden
- **ØKS gir også en skograpport overfor saksbehandlingen:**

Regionkontor Landbruk

Lørenskog Oslo Rælingen

Størrelse på aktuelt område: 29,6 daa

Livsmiljø

Stående død ved	0,0 daa
Liggende død ved	0,0 daa
Rikbarkstrær	0,0 daa
Trær med hengelav	0,0 daa
Eldre lauvsuksesjon	0,0 daa
Gamle trær	0,0 daa
Hule lauvtrær	0,0 daa
Brannflater	0,0 daa
Rik bakkevegetasjon	0,0 daa
Bergvegger	0,0 daa
Leirraviner	0,0 daa
Bekkekløfter	0,0 daa

Nøkkelbiotop

Ingen data funnet

Kulturminner

Sikringssoner	Antall	Areal (daa)
	0	0,0

Enkeltminner	Antall	Areal (daa)
Ingen data funnet		

Lokaliteter	Antall	Areal (daa)
Ingen data funnet		

Kulturmiljøer	Antall	Areal (daa)
	0	0,0

Naturtyper i skog

Utvalgte naturtyper i skog
Ingen data funnet

Svært viktige naturtyper i skog
Ingen data funnet

Viktige naturtyper i skog
Ingen data funnet

Truede naturtyper i skog
Ingen data funnet

Svært viktige naturtyper vann/myr
Ingen data funnet

Viktige naturtyper vann/myr
Ingen data funnet

Hule eiker
Ingen data funnet

Arter i skog

Truede arter i skog
Ingen data funnet

Prioriterte arter i skog
Ingen data funnet

Fredete arter i skog
Ingen data funnet

Økologiske funksjonsområder i skog
Ingen data funnet

nkontor Landbruk

skog Oslo Rælingen

Opplysninger om skogområdet	
Vegetasjonstype	Blåbærskog
Markslag	Blandingsskog
Treslag	Furu, Gran, Bjørk
Antall år	122
Hogstklasse	Hkl 5 (Gammel eller hogstmoden skog)
Berører hogsten stier eller løyper?	Ja
Berører hogsten hestevei av kulturhistorisk interesse?	Nei
Areal (da)	6
Høyde over havet	150-249
Planlagt hogst og foryngelse	
Hogstform	Selektive hogster
Driftsystem	Lastbærer
Hogstkvantum (fkbm)	90
Foryngelsesmetode	Naturlig foryngelse
Treslag etter hogst	Gran, Furu, Bjørk
Må stier eller løyper krysses/brukes til framdrift av tømmer?	Ja
Skal det gjøres inngrep i terrenget /legges til rette for transp.?	Ja
Tilleggsopplysninger om metode med videre	Det går en ny skiløype igjennom området, som tidligere grunneier har godtatt. Vi ønsker å gå inn nå sent november/ Tidlig desember og prøve å ta en lukket hogst. Vi mener feltet egner seg for lukket hogst, da det er litt blandingsskog i ulike høyder og nok trær med god krone. Siden det går en skiløype igjennom, tenker vi at dette er et lurt sted å prioritere lukket hogst

Sammenfatning av søknad

Bestandsopplysninger: tabell med oversikt over bonitet, alder, areal og hogstform.

Bestand	Bonitet	alder (år)	Areal (daa)	Hogstform
Del av 101	G20	62	15	Flate
Del av 101 og 114	G20	62-106	5	Flate
Del av 558.3	G17	70	1	Småflate
560	G20	52	25	Flate
619.1	G20	67	7	Gjennomhogst
Del av 614.1	G20	67	17	Gjennomhogst
511	G20	64	14	Flate
504	G20	62	7	Gjennomhogst
500.1, 499.1 og 498.1	G14-G20	47-107	18	Flate
Del av 438.1, 440.1 og 440.2	G17	70-117	19	Småflate/gjennom
Del av 447 og 457.1	F14/G17	70-127	37	Gjennomhogst

Meropplysninger (forvaltningsloven)

Friluftsliv – Ut.no m.fl.

Landskap – 30 daa grense, livsløpstrær, kupert terreng ?, Dele opp flater?

Kulturminner – naturbase
(Kulturminner, SEFRAK, freda bygninger)

Markfuktighet og bekker – Kilden

Andre relevante forhold – hekketid, rovfuglreir

Naturmangfoldloven;
Artsdatabankens artskart, Oslo kommunes naturkart
(rødlistarter, arter av stor og særlig stor forvaltningsinteresse,
naturvernområder, naturtyper, utvalgte naturtyper)

Statsforvalter håndterer disp ved inngrep i kantsone til vassdrag

- Eksempel på vedtak i Maridalen landskapsvern område

Landbrukssjefens vedtak

Det vises til saksutredning og dokumenter i saken. I medhold av markaforskriftens § 3 godkjennes for 2 år hogst som omsøkt i feltene 410329, 409325, 412324, 412320, 410316, 412317, 406311, 409309, 405305, 406304, 408300, 406298, 406294, 414315, 409309, 409333 og 413330 på gnr 71 bnr 1 og bnr 5 m.fl. med hovednummer gnr 15 bnr 1 i Oslo kommune med følgende vilkår:

1. Det skal tas hensyn til fuktige drog med bevaring av en andel trær i disse.
2. Edellauvtrær skal bevares.
3. Bjørk skal i stor grad bevares.
4. Gjenvekst skal i stor grad bevares.
5. Der det er mulig, skal flere frøtrær av furu settes igjen enn vanlig.
6. Kantsoner mot myr, sumpskog, innmark, årssikre bekker, stier, lunneplasser og veier skal bevares med gjenvekst samt trær som har godt rotsystem. Kantsonen skal være minimum 5 meter.
7. Livsløpstrær skal gjensettes jevnt i bestandet, jf. vår omtale av livsløpstrær.
8. Drift skal legges opp slik at driftsvei i terreng krysses minimalt over fuktige drog. Ved kryssing av bekk skal det bygges midlertidig bru.
9. Det skal tas hensyn til de vernerestriksjoner som foreligger for kulturminner i området. Dersom dette anses vanskelig av driftsansvarlig, må tillatelse fra Byantikvaren innhentes.
10. Det gis dispensasjon fra markaforskriften § 3 fjerde ledd grunnet dårlig skoghelse i omsøkte felter. Dispensasjonen gjelder unntak fra regelen om 30 dekar flatestørrelse der 1) det omfatter tilgrensende bestand yngre enn 10 år og 2) der avstanden mellom omsøkte felter i Barlindåsen er kortere mellom bestandene enn 40 meter.
11. Eventuelle stier og skiløyper skal ryddes for hogstavfall før avslutning av drift eller så snart som mulig ift. opptørking.
12. Terrengskader som følge av driften, skal utbedres innen avslutning av driften.
13. Det skal skiltes i begge ender av lunneplass med informasjon om fare ved klatring på tømmerlunner. Ved driftsvei der den fører inn på skogsbilvei skal det skiltes om drift, og det skal skiltes før drift starter.
14. Skiforeningen skal varsles om driften før start og etter avslutning om drift skjer vinterstid.
15. DNT Oslo og Omegn skal varsles om driften før start og etter avslutning om drift skjer på barmarksføre, slik at turistforeningen kan merke om stier midlertidig.
16. Det forutsettes at tømmer bringes fram til skogsbilvei, og det skal tas hensyn til allmennheten ved utkjøring på skogsbilvei.
17. Eventuelle kjøreskader skal utbedres ved avslutning av driften eller så snart etter det lar seg gjøre ut fra kjøreforhold.

Regionkontor Landbruk

Lørenskog Oslo Rælingen

Friluftsliv og marka

Nærskog

Turveier eller stier

Når hogst, Rydding

Sikkerhet

Landskapshensyn

Typer hogst

Prosjekt lukka hogst og fleraldret skog

Landskap og klima

- Markaforskrift begrenser arealstørrelse 30 (50) daa
- Tørkeskader >200 daa og fare for annen skog

Informasjon

Vedtak legges ut på vår egen (G)hjemmeside

Naturvern- og friluftsorganisasjoner tilsendt vedtak

LNF-forum i hver kommune

Frilufts- og skogbruksforum – mulig utvikling av bedre innsyn i Rælingen gjennom kart

Årsmelding

Lukket hogst og fleraldret skog, 3årig prosjekt:

med referansegrupper fra organisasjoner og skogeiere

«Dialog/Info, skogforsk, tilskudd»

Vegleder på lukket hogst

- Klagesaker:
  - Naturvernorganisasjoner
  - Vurdering av klagerett
- Nye forslag på høring til partene
- Oppsettende virkning på klage
- Nye vedtak, men oversendelse til klageinstans

Regionkontor landbruk

Lørenskog Oslo Rælingen

Kontakt oss

Hei, hva kan vi hjelpe deg med?

Jordbruk

Tilskudd, regionalt miljøprogram, erstatning, avløsning, næringsutvikling

Areal

Skogbruk

- Aktuelt skogbruk
- Skogfond
- Landbruksvei
- Skogbruksplan
- Forprosjekt Lukket hogst i Oslo
- Prosjekt Lukket hogst og fleraldret skog i Lørenskog, Oslo og Rælingen
- Hogst i Marka
- Nærings- og miljøtilskudd i skogbruket
- Tilskudd til miljøtiltak i skog
- Ungskogpleiekampanje 2025
- Ulike hogstformer

Rælingen

Hogstsøknader

Rælingen - 86/8 og 86/11 - Stutauet
10.11.2025

Oslo - 13/2 - Grøttumsliveien 3
15. oktober 2025

Oslo - 13/2 - Grøttumsliveien 2
15. oktober 2025

Oslo - 13/2 - Grøttumsliveien 1
15. oktober 2025

Oslo 25/6 Myrås-Sørkedalen
15.10.2025

Oslo - 15/1 Sandermosen-Barlindåsen
13.10.2025

Lørenskog 91/1 - Mortvann
06.10.2025

Lørenskog - 91/1 - Lustjernvika
06.10.2025

Lørenskog - 91/1 - Mortvann 2
06.10.2025

Lørenskog - 91/1 - Gunnarsletta
06.10.2025

Alle vedtatte hogstsøknader ligger på hjemmesidene våre

Retningslinjer for godtgjørelse av medlemmene i Markarådet

Fastsatt av Miljøverndepartementet 6. februar 2012

Det kan gis møtegodtgjørelse for deltagelse i Markarådet for medlemmer eller varamedlemmer som stiller i Markarådet gjennom et ulønnet verv. For møter som krever forberedelse, kan det i tillegg gis godtgjørelse for antall timer tilsvarende møtets lengde. For leder og nestleder, samt eventuelle ordinære medlemmer i Markarådets arbeidsutvalg, kan det gis godtgjørelse til forberedelser tilsvarende dobbel tid av møtets lengde.

Det gis ikke møtegodtgjørelse eller godtgjørelse til forberedelser for deltagelse gjennom en lønnet stilling. Unntatt fra dette er leder og nestleder av Markarådet.

Det kan utbetales reisegodtgjørelse for møte i Markarådet uavhengig av om deltagelsen er gjennom et ulønnet verv eller en lønnet stilling. Utfylt skjema for reisegodtgjørelse må sendes Statsforvalteren senest 1 måned etter reisens slutt.

Satser for møtegodtgjørelse følger Statens Personalhåndbok kap. 10.14.2.

Det tas utgangspunkt i Statens personalhåndbok (kap. 10.14.2, gjeldende fra 1. januar 2025).

Utgangspunktet er at møter kan godtgjøres med **inntil 6 timer pr møtedag** (faktisk medgått tid), og godtgjøring for møteforberedelser (vurderes ut ifra saksmengde – men maksimum møtets lengde). Begrensingen på 6 timer er ikke absolutt etter de nye retningslinjene. Reisetid inngår ikke i beregnet møtetid.

Utgifter i forbindelse med reise til møter dekkes (billigste reisemåte). Det beregnes kostgodtgjørelse, etter statens satser. Her inngår også reisetid. Men husk fratrekk ved servering av måltider (frokost, lunsj og/eller middag).

Møtegodtgjøring pr 1.1.2025:

Velg – Lønnsart 5534

Alle deltagere i styremøtene har rett på møtegodtgjøring etter følgende satser:

Leder:	kr 758,- pr time
Øvrige medlemmer:	kr 573,- pr time

Leder skal ha ledergodtgjørelse kun for tidsbruk i møter han/hun leder, for øvrig skal eder ha samme sats som øvrige medlemmer (f.eks. for forberedelser til møter).

Selvstendig næringsdrivende, kan ha krav på egen sats. Dette forutsetter at hovedbeskjeftigelsen er som selvstendig næringsdrivende, med eget organisasjonsnummer. Forutsetter også at de i vesentlig utstrekning har utgifter til f. eks eget kontor, behov for ekstrahjelp/ avløser / vikar mv.

Følgende satser gjelder:

Arbeid i møter:	kr 1577,- pr time
Møteforberedelser	kr 573,- pr time

Dersom timesatsen for selvstendige næringsdrivende benyttes ved deltagelse i møter, skal det ikke utbetales erstatning for tapt arbeidsfortjeneste i tillegg.

Erstatning for tapt arbeidsfortjeneste

Velg – Lønnsart 5533

Dette kan utbetales i tillegg til ordinær møtegodtgjøring.

1) Dersom møtedeltager gjør krav på erstatning for tapt arbeidsinntekt, kan dette utbetales direkte til møtedeltager i henhold til gjeldende satser. Dokumentert tap forutsetter at arbeidsgiver framviser en bekreftelse på at møtedeltageren ikke har permisjon med lønn for å delta i det aktuelle møtet.

- Dokumentert tap – inntil kr 2 516,- pr dag
- Sannsynliggjort tap – inntil kr 1010,- pr dag

2) Eller dersom virksomheten der møtedeltageren er ansatt framsetter faktureringskrav, kan tapte inntekter dekkes av oppdragsgiver. Det er fastsatt en veiledende sats på kr 1 658,- pr time +mva.

Sjekk hva du har rett på

Dersom du mener at du ut fra retningslinjene har krav på godtgjørelse, kontakter du sekretariatet eller tar direkte kontakt med økonomiansvarlig Turid Stray Sørensen. I noen tilfeller kreves det dokumentasjon før vi kan utbetale godtgjørelser. Når du har fått avklart hva du har rett på, skal du selv sende inn kravene via DFØ-appen.

Bruk av DFØ-app

Før du kan ta i bruk appen ***må Statsforvalteren i Oslo og Viken ved Turid Stray Sørensen få registrert deg som honorarmottaker. Turid kontaktinfo: telefon 22003659 eller*** *turid.stray.sorensen@statsforvalteren.no*

Turid må ha følgende info: hvilket styre du sitter i, navn, adresse, personnummer, skattekommune og kontonummer.

Du skal sende inn dine krav via DFØ-appen og via appen kan du sende inn reiseregninger og møtegodtgjørelser. Du kan også logge deg inn via PC, men appen er absolutt mest brukervennlig.

Last ned appen

For å bruke appen må du ha **iOS versjon 2.1.3 eller nyere**, eller **Android versjon 2.1.2 eller nyere**. DFØ tilbyr ikke en versjon for Windows-telefoner, og har heller ingen planer om det.

Logg på med ID-porten første gang

- Første gang du skal bruke DFØ-app, logger du deg på med ID-porten.
- Du kan bruke MinID, BankID eller BankID på mobil for å logge på.
- ID-porten fungerer best med Chrome eller Safari som nettleser på mobilen.
- Hver tredje måned må du logge på med ID-porten på nytt.
- Du kan kun bruke DFØ-app på én enhet (telefon/nettbrett) om gangen.

PIN-kode og fingeravtrykk

- Etter at du har logget på med ID-porten, velger du en firesifret PIN-kode.
- Neste gang du skal bruke appen, bruker du PIN-koden for å logge deg på.
- Du kan også bruke fingeravtrykk for å logge deg på, hvis mobilen din støtter det.

Når du ber om godtgjørelse

Velg lønnsart 5534.

Du sender inn ditt krav etter hvert møte. Første linje i ditt krav: her fører du opp godgjøring for forberedelser. Deretter en linje for møtegodtgjørelse osv.

Dokumentasjon for tapt arbeidsfortjeneste eller selvstendig næringsdrivende legges ved som en pdf-fil i appen, hver gang.

- Tapt arbeidsfortjeneste - Velg lønnsart 5533

Til hjelp

Bruk lenkene under for å lære mer. Ved problemer kan Turid Stray Sørensen hos oss kontaktes per e-post: fmoatss@statsforvalteren.no

Generell info og fremgangsmåte: https://dfo.no/kundesider/reiseregning/reiseregning-for-honorarmottakere
Lovverk for godtgjørelser: Statens personalhåndbok 2024 - 10.14 Styrer, råd, utvalg mv. – diverse bestemmelser - Lovdata